

Ա Մ Փ Մ Ը Հ Ո Ղ

Վաղամեռիկ Հերմանոս Ե. ԱՐԱՊԵԱՆԻՆ

Աչքերս լեցուն են մահով:

Աչքերս օրերով մահը տեսան, Աղբիւն մը
սնարին մօտ:

Մահը նայեցաւ հոգիիս մէջ իր պարապ
աշուրներովը. եւ այդ նայուածքին մէջ, մռա՛յլ,
չա՛ր եւ խորո՛ւնկ, ես սարսափով կարդացի
անգութ վճիռը:

Ան իր մանգաղը կ'երկնցնէր քնքոյշ եւ
գեղանի աղբկան մը վրայ, լերան մը գլուխը,
ուր մազլցելով ապաստանած էր՝ կեանքին
վերջին յոյսերուն կառչելու համար:

Աղբկան մը. համա՛կ սէյ, որ առաջին
համրոյրին երազը կը հիւսէր, երբ մահուան
քրտինքներուն մէջ հոգեվարքը կը յամենար:

Այդ լեռը կ'երթան հիւանդ երիտասարդ-
ները մահուան ծաղիկները փետտելու:

Լէյգէ՛ն...

Վերջին հանգրուանն է, յոյսէն մահ սպա-
սում մը, միամի՛տ, անօգո՛ւտ Արեւուն զուարթ
ճառագայթներէն որ կեանքը երգելով սիրտե-
րը կը խուժեն, մինչեւ լեռներու կողերէն խո-
յացող ամպերը ճերմակ եւ մոխիր որ վաղ-
ուան մշուշներով կ'ողողեն հոգիները:

Տժգոյն ծաղիկներ, թալկահար, սիրոյ եւ
յոյսի, որ կեանք կ'ուզեն, կեանքը զոր վայր-
կեան մը ապրեցան հազիւ, կեանքը զոր տա-
կաւին բնաւ չապրեցան. բայց կեանքը ամէն
օր խոյս կուտայ իրենց ջերմակէզ եւ դողող-
ջուռ ձեռքերէն, քիչ քիչ:

Դիտմար կարծես անոնք այդ լեռը ելած
են՝ որ Աստուած, աւելի մօտէն, մեղքնայ այդ
բարձունքին վրայ խամրող երիտասարդ հո-
գիներուն. եւ կամ գուցէ, որպէս գի, իրենց

մահուան վերջին հոխողին հետ երբոր անիծեն,
Աստուած մօտն ըլլայ անոնց եւ երկինքէն լսէ
այդ անէժքը թարախտաւ:

Հո՛ն է, այդ հոյատեսիլ երկնասլաց բար-
ձունքին վրայ, աւա՛ղ, որ երիտասարդու-
թեան ամենէն թարմ եւ գեղեցիկ ծաղիկները
կը մեռնին մի առ մի, սպիտակափառ լեռնե-
րու դէմ առ դէմ, որ իրենց ձիւնաթոյր ան-
մահութեամբը յաւիտենական շիրիմը կը թուին
ըլլալ վշտահար մայրերու խորտակուած սիր-
տերուն:

Ի՛նչ սեւ է այդ ճակատագիրը. եւ քուկը,
իմ սիրելի Հերանա, ո՛րքան անգութ եղաւ,
ո՛րքան եղբարկանօրէն ընդվզեցուցիչ. բոլոր
յոյսերը թէ՛կ անգամէն թաղելու եւ բոլոր հա-
ւատքներն այլ եւս ուրանալու չափ:

Ու, Լեմանի լիճին վրայ նայող գեղատե-
սիլ փոքրիկ գերեզմանատան մէջ, որուն կող-
քին ջրվէժ մը իր յաւիտենական ողբը կը
պոթթկայ, դազաղին վրայ, ուր կը հանգի
չարչարած մարմինը պաշտելի աղբկան,
մարտիրոս մայրը խնկողորոյս, ո՛վ անխաբար
երգիծանք, կուլայ «Հայր Մերը» մեր հայրե-
րուն, մինչդեռ ես, յաղթահարուած իմ ըմբոստ
մտածումներու ջախջախումէն, կը թափեմ,
դազաղին վրայ զոր օտար ձեռքեր փոսը կ'ի-
ջեցնեն, արցունքներ եւ ծաղիկներ, արցունք-
ներ եւ ափ մը հող:

Ա՛յի մը հող միայն...

ՎԱՀԱՆ ՄԱԼԷՋԵԱՆ

30 Սեպտեմբեր 1930